

Добиточната репа се користи за исхрана на сите видови на добиток. Добри резултати се постигнуваат при производството на млеко и при тов, со тоа што при тоовот треба, да се користат сорти со повеќе суви материи.

При исхраната на добитокот, добиточната репа се користи како свежа (корен, лист), од половината на летото до касна есен, и како свежа крма во зимскиот период од трапови.

Лисната маса може да се користи за исхрана на добитокот во вид на зелен фураж, а погодна е за правење на силажа. Силажирањето може да се изврши со различни материјали: пченка, пченкарница, слама, плева, луцерка, жита и др. Значи треба да се користат материјали кои имаат доволно суви материи.

Добиточната репа има поволен хемиски состав. Хемискиот состав на добиточната репа како цело растение (корен, лист) изразен во % е: СМ-14,3, СП-1,96, СЛ- 0,11, СЦ-1,66, Бем.-8,81, Пеп-1,80, Са-0,02 и Р-0,05. Содржи низок процент протеини во коренот. Меѓутоа, приносот од 100 т/ха дава просечно 1.960 кг сурови протеини.

Услови за одгледување. Рти на 4 °С, а осетлива е на мраз, така што на -2 до -3 °С се оштетуваат лисјата. Не поднесува високи температури, особено ако нема влага. За добивање на високи приноси потребно е наводнување во текот на цела вегетација. На кисели,

влажни и песокливи почви дава слаби резултати. За постигнување на добри резултати најдобри се длабоките, плодни и средно тешки почви.

Агротехника

Плодоред. Не треба да се одгледува во монокултура поради опасност од болести (церкоспора, трулеж на коренот и др.) и штетници (нематоди и пипа). Најдобри предкултури за успешно одгледување се едногодишните и повеќегодишните легуминози, окопните како и стрните жита.

Обработка на почвата. Времето на основната обработка почнува со заорување на стрништето, до колку се предкултури стрните жита, а после тоа во рана есен се врши длабоко орање на 35-40 см. Предсеидбената обработка се врши на пролет, со примена на сеидбоспремачи, на длабина од 8-10 см.

Ѓубрење. Добиточната репа има голема потреба од храна, и позитивно реагира на ѓубрењето со органски и минерални ѓубрива. Од органските ѓубрива најзначајно е арското, кое се користи од 40-60 т/ха, при основната обработка. За обезбедување на високи приноси, треба да се користат и минерални ѓубрива и тоа: 120-220 кг/ха азот, 100-120 кг/ха фосфор и 80-120 кг/ха калиум. При основната обработка од есен, се внесува целата количина на фосфор и калиум и 1/3 оа азотот.

Остатокот од азот се користи во

вегетација за 2-3 прихранувања.

Сеидба. Се користи здраво, запрашено и со добра ртливост семе. Се сее во пролет во март или април, кога температурата на почвата е 4-5 °С. Добиточната репа се сее широкоредно на растојание на редовите од 45-60 см, зависно од сортата, а во редот на 15-20 см, на длабина од 2-4 см. Сортите со покрупни корења се сеат на поголемо растојание.

Сортимент. Од сортите на добиточна репа познати се: Екендорфска жолта, Баратошева, Бета роса (отпорна на церкоспора), Кентаур, Мамут (добро поднесува суша), Барес, Арабела, Сабина, Тамара, Бинал, Морава, Рубинал, Сторал и др.

Нега. До клку се појави цврста покорица по сеидбата истата треба да се разбие.

Проредување се врши во фаза на 2-3 стални лисја, на растојание од 15-20 см, при што се остава по едно растение и треба да одговара на склоп од 80.000 растенија по ха.

Се вршат 2-3 култивирања до склопување на редовите за уништување на покорицата и плевелите.

Прихранувањето се врши со остатокот од азотни ѓубрива, првото со првото култивирање, а второто пред затворање на редовите.

Наводнувањето се врши во цела вегетација, а најпотребно е во време на формирање и задебелување на коренот.

За заштита од болести се препорачува плодоред, а за сузбивање на штетниците (совица, репина пипа, вошки, болвач) се користат инсектициди. За сузбивање на плевелите се користат хербициди пред сеидба со инкорпорација, после сеидба а пред никнење и после никнење и тоа: Ro-neet, Шloxan, Betanal, Fokus, Betanal tandem, Fusilade super, Piramin, Targa super, Goltix, Agil-100 EC, Gallant-125 EC.

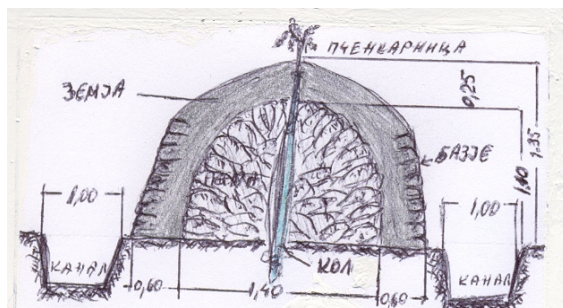
Берба. Се врши во фаза на технолошка зрелост, обично во октомври, пред појавата на мразевите. При бербата треба да се води сметка да не дојде до оштетување на коренот, кој после тоа трули и пропаѓа. На извадената репа се сечат лисјето и се складира.

Приноси. При одгледувањет во услови без наводнување може да се добијат од 20-100 т/ха на корен. Во услови на интензивна агротехника и наводнување може да се добие принос повисоки од 200 т/ха. Приносот на глава и лист се движи од 20-40 т/ха.

Чување. Коренот на добиточната репа во текот на зимата се чува во одредени простории со температура од 1-4 °С, во трапови или на земја во купови покриени со слама, земја и други материјали.

Траповите за чување на добиточната репа можат да бидат привремени или постојани, но најчесто се чува во привремени трапови на

површината на земјата. Во траповите потребно е да се обезбеди хоризонтална или вертикална вентилација. Вентилацијата може да биде од снопови на пченкарница, летви и штици а може и слама. Вентилацијата има за цел да врши проветрување, односно дишење на коренот.

Редување на корени на добиточна репа при праење

М-р Цветан Јовановски

АГЕНЦИЈА
ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ НА РАЗВОЈОТ НА
ЗЕМЈОДЕЛСТВОТО

Битола, “Климент Охридски” б.б.
комплекс Пелагонка 2, кај 3
тел. ++389 47 228 330,
Факс: +389 47 228-370
E-mail: agencija@mt.net.mk
<http://www.agencija.gov.mk>

АГЕНЦИЈА
ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ НА РАЗВОЈОТ НА
ЗЕМЈОДЕЛСТВОТО

ДОБИТОЧНА РЕПА

Beta vulgaris var. crassa Slef.

Битола, 2006